

Informácie primátora
z júnového
mestského
zastupiteľstva

Str. 2

Voľby do
Národnej
rady SR

Str. 3

Kostol Všetkých
svätých v
premenách času

Str. 4

Futbalová
sezóna je
úspešne
ukončená

Str. 8

TVRDOŠÍN

NOVINY OBČANOV OKRESNÉHO MESTA TVRDOŠÍN

JÚL 2023

ročník XXXIX

číslo 2

Svätý Michal archanjel,
bráň nás v boji, proti zlosti
a úkladom diablovým,
buď nám ochranou.
Pokorne prosíme:
Nech ho zavrátí Boh.
A ty, knieža vojska
nebeského, mocou božskou
zažeň do pekla Satanáša
a iných zlých duchov,
ktorí sa na skazu duší
po našom meste potulujú.

Voľby do Národnej rady SR sa budú konať 30. septembra 2023 Volit' budeme od 7⁰⁰ do 22⁰⁰

Náš drevený kostol je jediným na Slovensku, ktorý má najvýznamnejšie ocenenia - UNESCO aj EUROPA NOSTRA

Na základe kritérií o výnimočnej univerzálnej hodnote bol náš kostol Všetkých svätých 7. júla 2008 zapísaný do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a tým zaradený k pamiatkam celosvetového významu. Primátor Ivan Šaško sa zúčastnil slávnostného odovzdávania certifikátov, ktorý za mesto Tvrdosín prevzal 24. februára z rúk ministra kultúry SR Mareka

kostolom na Slovensku, ktorý má obidve ocenenia. Pri zhrnutí sú dôležité dva fakty. Prvým je záchrana kostola, pod ktorou je podpísaný primátor Ivan Šaško a druhým práca pamiatkových úradov, ktoré tri roky pripravovali projekt. „Spracovaníu projektu predchádzala intenzívna odborná diskusia a komparatívna štúdia, ktorá porovnávala

15. výročie

UNESCO

kanadskom Quebecu zdôvodňovať, prečo získal projekt tak vysoko kladné odborné hodnotenie a odporúčanie pre zápis. Potom nasledovali otázky jednotlivých členov Výboru svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO, ktorí de facto i de jure rozhodovali o zápise. Konkrétne otázky ohľadom nášho nomináčného projektu a predovšetkým jeho komparatívnej analýzy, management plánu a monitoringu smerovali tak na zástupcu ICOMOS, ako aj na zástupcov krajiny, ktorá nomináčny projekt predložila. Bolo

potrebné okamžite reagovať a vysvetliť, resp. upresniť body nominácie, ktoré najviac zaujímali jednotlivých členov výboru. Obhajoba trvala asi 30 minút a musím priznať, že som mal veľký rešpekt, no našťastie sme všetko zvládli tak, že na záver Výbor jednomyselne našu nomináciu schválil.“

„Pri preberaní certifikátu som cítil hrdosť, že kostol, ktorý je najstarším z ocenených drevených kostolov na území Slovenska sa nám podarilo zachrániť, teda svojim podielom prispieť ku záchrane kultúrneho dedičstva nášho štátu a zviditeľniť aj týmto spôsobom naše mesto“ povedal primátor.

a vyhodnocovala naše a ostatné európske drevené kostoly“, povedal nám jeden z pilierov projektu Ing. Miloš Dudáš CSc., riaditeľ Pamiatkového ústavu v Žiline. „Medzinárodnej organizácii ICOMOS, ktorá zodpovedala za odborné posúdenie konkrétnych nominácií kultúrnych pamiatok sme museli v

Mad'ariča. Zápisu do zoznamu UNESCO predchádzalo ocenenie paneurópskej organizácie EUROPA NOSTRA za „zachovanie a vynikajúce zreštaurovanie významnej pamiatky drevenej architektúry a jej vnútorné vybavenie ručnou prácou“. Tvrdosínsky drevený kostol je jediným

30. výročie

EUROPA NOSTRA

Mad'ariča. Zápisu do zoznamu UNESCO predchádzalo ocenenie paneurópskej organizácie EUROPA NOSTRA za „zachovanie a vynikajúce zreštaurovanie významnej pamiatky drevenej architektúry a jej vnútorné vybavenie ručnou prácou“. Tvrdosínsky drevený kostol je jediným

V týchto dňoch dokončujeme mestskú tenisovú halu

Hala za krátky čas - cca 12 mesiacov prešla tzv. kompletnou rekonštrukciou, o čom svedčí aj jej nová podoba. Aj na výstavbu tohto objektu nám bola poskytnutá dotácia z Fondu na podporu športu vo výške 60 percent z predkladaných obstarávacích nákladov stavby. V súčasnosti boli ukončené už aj terénne úpravy a v hale sa dokončuje inštalácia technológie kúrenia a vzduchotechniky. Po ukončení stavebných prác začínajú práce odbornej firmy na oprave a obnove hracej plochy, ktorá bola poškodená počas realizácie stavebných prác. Predpoklad dokončenia celej stavby je už čoskoro - v mesiaci august.

Posila v slove

Uvedomujem si, Ježišu, čo všetko sýti môj život. Moje zdravie, viem, že mi bude odňaté. Moja mladosť, pekný výzor, viem, že mi bude odňatý. Sýtený som dobrotou, láskou svojich rodičov, viem, že mi budú odňatí. Ako vie mi dávať istotu pokoja moja žena, môj muž a viem, že mi budú odňatí. Ako ma naplňa pokojom pohľad priateľov, priateľky a viem, že mi budú odňatí. Ako mi, Ježišu, poradiš? Nevyhľadávaj pokrm, ktorý podlieha skaze, ale hľadaj pokrm, ktorý zostáva pre večný život a ten ti ja dám, keď ma prijímaš. Ty ma uist'uješ, Ježišu, že mi nebudeš odňatý, ale ja tak málo priestoru pre Teba vyrad'ujem! Odpusť mi moju povrchnosť. Chceme konať ináč !

Július Chalupa

Mesto Tvrdosín
vás pozýva na
**XXXII. FOLKLÓRNE SLÁVNOSTI
POD OSOBITOU
V ORAVICIACH**
23. júla 2023

NEDEĽA 23.7.2023

11⁰⁰ SLÁVNOSTNÁ ODPUSTOVÁ SV. OMŠA
- amfiteáter Oravice

12⁴⁵ FS STAVBÁR,
ŽILINA - "Tance z blízkeho a
ďalekého okolia"

14⁰⁰ DSFS ZÁBIEDOVCEK
- Na jahodách
- Zahrajme sa na barany

14⁰⁰ FS ORAVAN SENIOR
s NIZNANSKOU MUZIČKOU
- Veselým chodníčkom

15²⁰ FS URPIŇ,
B. BYSTRICA
- "Dobrota" Prémiový program folklórneho súboru.

Pre všetkých vstup voľný! Tešíme sa na spoločné stretnutie.

**DNI
MESTA**
TVRDOŠÍN
21. - 27. 8. 2023

21.8.
PONDELOK

LETNÉ KINO
MICHALSKÉ NÁMESTIE
PRE DETI A DOSPELÝCH

22.8.
UTOROK

PROGRAM CVČ
ŠMOLKOVO
VLÁČIK

23.8.
STREDA

DIVADIELKO
SMELÝ ZAJKO
FORMÁT

24.8.
ŠTVRTOK

SHOCK BAND
ALL-STAR BAND

25.8.
PIATOK

DIVADIELKO 3 PRASIATKA
BASAWELL
BAND QUEENSHOW
IDEA

26.8.
SOBOTA

HRDZA
HS LAZARETH

27.8.
NEDEĽA

ZVIERATKOVO
VOLÁKNA SKUPINA
FOR YOU

MARTIN REPÁŇ A
REPÁŇOVSKÁ MUZIKA

MAFIA CORNER

Oslavy Dňa matiek

Mama - slovo krátké, milé a láskavé.

Druhá májová nedeľa už tradične patrí k najkrajším sviatkom, patrí všetkým mamám. Tento rok sme si Deň matiek pripomenuli v nedeľu 14. mája v kine Javor.

Už tradične aj mesto pri príležitosti tohto krásneho sviatku pripravilo kultúrne podujatie všetkým ženám – mamám, starým mamám s jediným cieľom: vzdať úctu a potešiť srdce každej mamy. Všetkých prítomných privítal slávnostným príhovorom primátor Ivan Šaško, ktorý ocenil nezastupiteľnú úlohu matky a poďakoval sa im za ich lásku, starostlivosť a nehu. V programe sa predstavili deti nášho mesta a sláčikové kvarteto ART z Banskej Bystrice. Kvietky a darčeky v závere programu odovzdané primátorom boli vyjadrením uznania a vďaky od vedenia mesta.

Prijatie na radnici

Už sa stalo pravidlom a tradíciou, že naše mesto pravidelne pripravuje „Uvítanie detí“. Takto si uctí rodičov a našich najmenších - novonarodené deti. „Občianske uvítanie do života je jednou z najkrajších a najvzácnejších chvíľ, ktoré si budete uchovávať v pamäti. Teším sa spolu s rodičmi zo zázraku života. Dieťa je predsa tým najvzácnejším darom, ktorý bude

naplňať a obohacovať ich dni. Je to dar, ktorý vás milí rodičia bude sprevádzať po celý život, ale aj záväzok a poslanie pre mesto, aby sme i naďalej vytvárali podmienky pre skvalitnenie šťastného života našich detí,“ povedala okrem iného 3. mája zástupkyňa primátora Vlasta Jančeková. Prítomní rodičia si následne z jej rúk prevzali finančný ako aj večný dar. Spomienkou na tento deň im budú aj pekné fotografie pri kolíske, či so zástupkyňou. Do kroniky mesta sa zapísali rodičia 47 novorodencov, z toho 23 chlapcov a 24 dievčat.

Predškoláci sa stretli s primátorom

Budúci prváčikovia sa 30. júna stretli v obradnej sieni mesta, kde sa malým predškolákom prihovoril primátor mesta. V plnení školských povinností im poprial veľa šťastia, ku ktorému vyslovil aj želanie, aby na chvíľe, ktoré prežili v škôlke nezabudli. Všetkým budúcim prváčikom odovzdal na pamiatku rozprávkovú knižku a nechýbala ani sladkosť. Deti si toto

prijatie veľmi vážili a primátorovi predviedli ničo zo svojej šikovnosti v podobe krátkeho kultúrneho programu, v ktorom nechýbali pesničky a básne, čím dokázali, že sú pripravené zasadiť do školských lavíc. Budúcim prváčikom aj my želáme, aby mali na vysvedčeniach vždy len dobré známky a hlavne, aby sa im v škole s novými priateľmi darilo.

Informácie primátora z júnového mestského zastupiteľstva

V úvode, po privítaní poslancov, riaditeľov škôl, školských zariadení a vedúcich oddelení mestského úradu, boli novozvolení poslanci oboznámení, prečo je zasadnutie zastupiteľstva zvolané do Oravíc. Trvalo niekoľko ťažkých rokov, keď bolo potrebné odstrániť chyby protizákonného prepisu katastra Oravíc do katastra Vitanová. V čase prepisu v roku 1976 nešlo o žiaden politický krok, ale išlo o svojvoľný úkon pracovníka katastra, ktorý bez právneho titulu urobil prepis územia, ktorý mal neskôr až súdnu dohru, ktorá trvala niekoľko rokov. Nakoniec oprava chyby v katastrálnom operáte bola nariadená až Najvyšším súdom SR a územie Oravíc bolo príkazom súdu v roku 2001 dané do súladu s právnym stavom pred vykonaným úkonom. Od toho času sa stalo takmer pravidlom, že poslanci raz do roka rokujú o dôležitých úlohách aj v tejto mestskej časti. Sme radi, že situácia aj medzi zástupcami obce Vitanová sa upokojila, čo je výsledkom aj súčasnej spolupráce obidvoch samospráv.

Zo spoločenského diania odzneli informácie o celomestskej akcii, ktorá bola venovaná Dňu detí. Naše mesto dňom detí, súťažnou rivalitou, ale aj v tanečnom rytme žilo a zabávalo sa spolu aj s rodičmi dňa 1. júna. Lesnícka škola - jej pedagógovia so svojimi študentami v parku na Trojičnom námestí pripravili svoj edukačný celodenný program, ktorý zaujal deti, ale aj dospelých.

Šikovné ruky pilčíkov pred ukončením školského roka nám v parku na Trojičnom námestí predstavili, ako sa manipuluje s drevom, informačné tabule boli zamerané na faunu a flóru, ktorá má nezastupiteľné miesto v celom ekosystéme. Aj tieto vedomosti musia mať absolventi lesníckej školy, aby svoje remeslo mohli naďalej uplatňovať v praxi. Ich prezentácia zaujala nielen deti, ale všetky vekové kategórie.

V uplynulých týždňoch zástupcovia mesta na pozvanie Gminy Kościelisko navštívili partnerskú gminu, kde bol predstavený zámer ďalšej cezhraničnej spolupráce, teraz z programu Interreg. Stretnutie bolo zamerané na ďalšiu prípravu projektov s možnosťou čerpať eurofondy, a to pre projekt rozšírenia cykloturistických chodníkov na obidvoch stranách partnerských miest.

Prešlo už 70 rokov od vý-

stavby Oravskej priehrady. Na slávnosti sa zúčastnil aj primátor, ktorý v krátkosti uviedol, že po napustení priehrady ostali pod vodou zatopené obce Slanica, Osada, Hámre, Lavkovo, Ústie, dolná časť obce Bobrov a časť Námestova. Zatopené ústianske lúky patrili do katastra Tvrdošín a v pozemkovej knihe

boli označované ako katastrálne územie III. Rímska dvojka patrila Oraviciam a rímskou I. bol vedený kataster Tvrdošín. Teda z historického hľadiska mal Tvrdošín tri zákonné katastrálne územia Tvrdošín, Oravice a Ústie. Naším skôr narodeným občanom sú tieto skutočnosti veľmi dobre známe, pretože obrábanie lúk, či poli bolo v tom čase veľmi dôležitým prostriedkom pre živobytie našich predkov. Dnes má Tvr-

došín štyri katastrálne územia, a to k.ú. Medvedzie, Krásna Hôrka, Oravice a Tvrdošín. „Naše mesto vlastní nezameniteľnú hodnotu - drevený gotický kostol. Je tomu už viac ako 30 rokov, odkedy objekt prešiel veľkou premenou a vďaka citlivej rekonštrukcii a odborným reštaurátorským zásahom získal ocenenie Európa Nostra - ocenenie za zachovanie kultúrneho dedičstva. V roku 1994 z rúk predstaviteľa tejto významnej medzinárodnej inštitúcie bolo toto ocenenie aj oficiálne odovzdané zástupcom mesta. Kostolík patrí svojou architektúrou a vnútornou výzdobou medzi svetové unikáty. V roku 2008 bol zapísaný aj do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Dnes je to už len spomienka, keď o kostolíku bolo rozhodnuté, že bude umiestnený

mer a proces prípravy sa môže začať. Prvé vstupné rokovanie sa už uskutočnilo v Žiline na odbore územného plánovania, následne bolo stretnutie s projektantami a máme zadané úlohy pre prípravu tohto zámeru,“ vysvetľuje primátor.

Aj keď termín ukončenia realizácie výstavby R3 nebude dodržaný a tento bol posunutý na rok 2024 tak, ako to bolo už aj uverejnené v médiách, dobrú správu je, že práce na stavbe neboli prerušené, či zastavené, hoci prebiehali rôzne nepravdivé informácie. Stavebný ruch síce nie je podľa našich predstáv, ale na stavbe aj v súčasnom období sa stále pracuje a stavebný ruch na trase je stále vidieť. Je v našej trvalej pozornosti sledovať vývoj výstavby a už ostáva len veriť, že ani nadvládajúce parlamentné voľby výstavbu nezastavia. Pribeh výstavby aspoň vo fotografickej podobe aktualizujeme aj na stránke mesta.

V ďalšom bode informácií bolo vyhodnotenie majetkoprávneho vysporiadania pozemkov pre rozšírenie cintorína Krásna Hôrka. Bolo konštatované, že s väčšinou vlastníckymi boli uzatvorené kúpne zmluvy. Ostatní vlastníci, resp. spoluvlastníci pozemkov, ktorí zmluvu odmietli podpísať,

pretože si nárokovali niekoľkonásobne vyššiu kúpnu cenu v hodnote akoby to bol pozemok pod výstavbu rodinného domu, či inej stavby (štyria spoluvlastníci), títo boli odstúpení na konanie súdnou cestou, pretože ide o verejný záujem. Aj toto je dôvod, prečo s rozširovaním areálu cintorína v mestskej časti Krásna Hôrka sa ešte nezačalo. Chceme týmto poďakovať všetkým tým, ktorí boli solidárni a ústretovo tejto potrebe, či zámeru a zmluvu podpísali bez problémov a aj takto prispeli ku vylepšeniu podmienok pre vybudovanie základných potrieb každého z nás. V ďalšej etape nás čaká príprava pozemkov pre rozšírenie areálu cintorína v Tvrdošine. Veríme, že pribeh vysporiadania bude bezproblémový a o to rýchlejší.

V rámci uznesenia bol prijatý návrh na spracovanie prípravnej dokumentácie ku riešeniu parkovania v časti mesta Tvrdošín Trojičné námestie (pozdĺž parku) s návrhom na umiestnenie parkovacích automatov. Priestor na parkovanie sa doteraz minul účinku. Ten bol vytvorený nie ako stály parkovací priestor, ale má slúžiť hlavne pre potreby krátkodobého státi, čo v súčasnosti nie je. Parkovacie plochy sú už dlhodobo monitorované a zo zistení vyplýva, že tieto sú na viac ako 90 percent už v čase od 7⁰⁰ obsadené na dlhodobé státi. Priestor sa uvoľní až v čase od 16⁰⁰-17⁰⁰. Na túto skutočnosť okrem iného upozorňujú aj miestni obyvatelia, ktorí poukazujú aj na požadované parkovanie motoristov, čo ich obmedzuje pri vjazdoch do svojich dvorov.

Zastavovacia štúdia pre lokalitu Červená baňa

Prešlo už 70 rokov od výstavby Oravskej priehrady. Na slávnosti sa zúčastnil aj primátor, ktorý v krátkosti uviedol, že po napustení priehrady ostali pod vodou zatopené obce Slanica, Osada, Hámre, Lavkovo, Ústie, dolná časť obce Bobrov a časť Námestova. Zatopené ústianske lúky patrili do katastra Tvrdošín a v pozemkovej knihe boli označované ako katastrálne územie III. Rímska dvojka patrila Oraviciam a rímskou I. bol vedený kataster Tvrdošín. Teda z historického hľadiska mal Tvrdošín tri zákonné katastrálne územia Tvrdošín, Oravice a Ústie. Naším skôr narodeným občanom sú tieto skutočnosti veľmi dobre známe, pretože obrábanie lúk, či poli bolo v tom čase veľmi dôležitým prostriedkom pre živobytie našich predkov. Dnes má Tvr-